

Miljöskyddsnämndens budget 2020-2022

Antagen av miljöskyddsnämnden 2020-01-21, §2.

Innehåll

Inledning.....	3
Nationella och lokala miljömål samt Agenda 2030	3
Lagstiftning	4
Prioriterade utvecklingsinsatser 2020.....	4
Resursbemanning 2020	4
Organisation	5
Miljöstrategiska avdelningen	5
Avdelningen för miljö och vatten	6
Avdelningen för Livsmedel och Hälsa.....	7
Miljöskyddsnämndens mål.....	8
Ekonomi.....	10
Ekonomiska ramar	10
Investeringsbudget.....	11
Personal- och kompetensförsörjning	12
Aktiviteter/åtgärder	13
Arbetsmiljö och sjukfrånvaro	13
Internkontrollplan	14
Väsentlighets- och riskanalys	14

Inledning

Miljöskyddsnämndens budget 2020-2022 tar sin utgångspunkt dels i "Budget 2020-2022" beslutad i kommunfullmäktige 2019-11-27, dels i övrig verksamhetsstyrning¹, det vill säga nämndens reglemente med huvuduppdrag, tillsyns- och verksamhetsplan 2020, styrande dokument från kommunfullmäktige, kommunstyrelse, nämnd eller förvaltning samt statliga lagar, förordningar och föreskrifter. De prioriterade målen och fokusområdena som återfinns i kommunfullmäktiges budget ska genomsyra all kommunal verksamhet.

Miljöskyddsnämnden ska enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) årligen ta fram en plan för hur tillsynsarbetet utifrån miljöbalken ska bedrivas (tillsyns- och verksamhetsplan 2020). Enligt EU:s nya kontrollförordning (EU) 2017/625 finns krav på att varje medlemsstat ska utforma en flerårig nationell kontrollplan för livsmedel.

Miljöskyddsnämnden strävar efter att uppfylla nationella, regionala, lokala miljömål och andra nationella mål inom t.ex. livsmedelskontrollen.

En stor del av verksamhetstiden styrs av inkommande ärenden t.ex. ansökningar, anmälningar men även andra förfrågningar samt råd och information.

Miljöskyddskontoret bytte under 2019 ärendehanteringssystem. Under 2020 kommer ärendehanteringssystemet att kompletteras med nya funktioner för tillsyn samt e-tjänster. Utvecklingsarbetet med systemet kommer att behöva fortsätta och ännu starkare kopplas ihop med behoven i verksamhetens tillsynsarbete.

Den behovsutredning som nämnden antog den 24 september 2019 (MN § 58) visar att behovet av resurser för uppgifterna överstiger de resurser som finns till förfogande i dag vilket innebär att prioriteringar men även resursförstärkningar inom vissa områden krävs. Under 2019 har nämndens arbete med att förbättra kostnadstäckningen för utförd tillsyn fortsatt.

Det beräknade behovet av personella resurser under 2020 är ca 23,5 handläggartjänster och ca 4,5 administrativa tjänster. Under 2019 har budgeten tillåtit ca 19 handläggartjänster på miljöskyddskontoret.

Prioritering av verksamheter ur behovsutredningen har därför krävts när tillsyns- och verksamhetsplanen för 2020 tagits fram. Prioriteringarna har styrts av miljöskyddsnämndens vägledande prioriteringsordning som bl.a. omfattar lagkrav, miljönytta och Alingsås kommuns budget (Budget för Alingsås kommun 2020-2022).

Nationella och lokala miljömål samt Agenda 2030

Riksdagen har fastställt 16 nationella miljö kvalitetsmål. Målen ska vara styrande och vägledande för miljöarbetet i Sverige och skulle ursprungligen ha varit uppnådda år 2020 vilket de inte kommer att vara. Miljö kvalitetsmålen kommer dock även fortsättningsvis att vara styrande och vägledande för hur de allmänna bestämmelserna i Miljöbalken ska tolkas och vara den målbild vi strävar mot.

De lokala miljömålen för Alingsås kommun antagna av kommunfullmäktige avser perioden 2011-2019. Detaljerade mål för perioden efter 2013 har inte tagits fram. Under 2020 kommer reviderade lokala miljömål för Alingsås att formuleras för att kunna beslutas i kommunfullmäktige under året.

¹ Övrig verksamhetsstyrning enligt Styrmodell Alingsås kommun

Kommunens miljöstrateg har också tagit fram ett förslag på en policy i Alingsås kommun för hållbar utveckling utifrån FN:s Agenda 2030 som beslutades i kommunfullmäktige under 2019. Denna policy syftar till att beskriva hur Alingsås kommun ska arbeta för att hela kommunen ska utvecklas hållbart. Det förutsätter att hela den geografiska kommunen och alla dess invånare engageras i arbetet med policyns genomförande och i förslaget föreslås ett antal grundläggande principer för ett hållbart Alingsås.

Lagstiftning

Nämndens verksamhet styrs till övervägande del av lagstiftning, lagstiftningen är till stora delar nationell men inom vissa områden gäller EU-lagstiftningen direkt utan att den har införlivats i den svenska. Det gäller framför allt inom livsmedelsområdet. Till lagarna finns en rad följdförfattningar som utfärdas av regering och centrala verk. Dessutom utfärdas förordningar av regeringen samt en rad föreskrifter, allmänna råd, riktlinjer och vägledningar av Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen, Livsmedelsverket, Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten m.fl. myndigheter.

I Alingsås finns också lokala föreskrifter och styrdokument baserade på lagstiftningen t.ex. renhållningsordning med föreskrifter och avfallsplan, lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, föreskrifter för kommunens vattenskyddsområden m.m.

Prioriterade utvecklingsinsatser 2020

Miljöskyddskontoret kommer att fortsätta utvecklingen av verksamheten och några av dessa aktiviteter innefattas i tillsynstiden men det mesta ligger på övrig tid. Syftet är att bli ännu mer effektiva i vårt arbete och några av aktiviteterna planeras att drivas i projektform. Några av insatserna är:

- Digitalisering, under 2019 infördes ett nytt ärendehanteringssystem som möjliggör mer digitaliserade processer än tidigare, detta kommer nämnden att jobba vidare på under 2020.
- Agenda 2030, nämnden har sedan flera år visat vilka mål som vi jobbar efter i tillsyns- och verksamhetsplanen, detta kommer fortsatt att prioriteras.
- Fortsätta att utveckla och förbättra rutiner, mallar och klarspråk.
- Utveckla samarbete/rutiner om bygglov och planer tillsammans med samhällsbyggnadskontoret.
- Skapa en ökad samsyn och säkerställa lika bedömningar mellan handläggare, mellan olika team på kontoret och mellan kommuner i regionen.
- Utveckla prioriteringen i tillsynen så att den blir ännu mer riskbaserad.
- Säkerställa att GIS-kartor kan överlagras så att enskilda avlopp, värmepumpar, förorenad mark, servitut, bygglov etc. kan ses av handläggare för alla dessa processer. Då kan vi arbeta med rätt information och mer samordnat inom ett geografiskt område.
- Skapa tydligare riktlinjer för hur vi ska arbeta när fastighetsägaren hävdar svag ekonomi i ett avloppsärende.
- Ta fram en rutin för hantering av nedskräpningsärenden i Alingsås tillsammans med Samhällsbyggnadskontoret, polisen m.fl.

Resursbemannning 2020

En behovsutredning för hela nämndens verksamhet har tagits fram för perioden 2020-2022. Resurserna räcker inte för att fullfölja all lagstadgad tillsyn och kontroll. En prioritering måste därför göras. Miljöskyddsnämnden har fått en utökning av ramen med 500 KSEK 2020 för att fortsätta arbetet med att nå målet om mindre utsläpp av näringsämnen till sjön Anten. Detta är en minskning från 2019 då utökningen var 1 MSEK. Miljöskyddsnämnden ser att en fortsatt utökning av ramen på

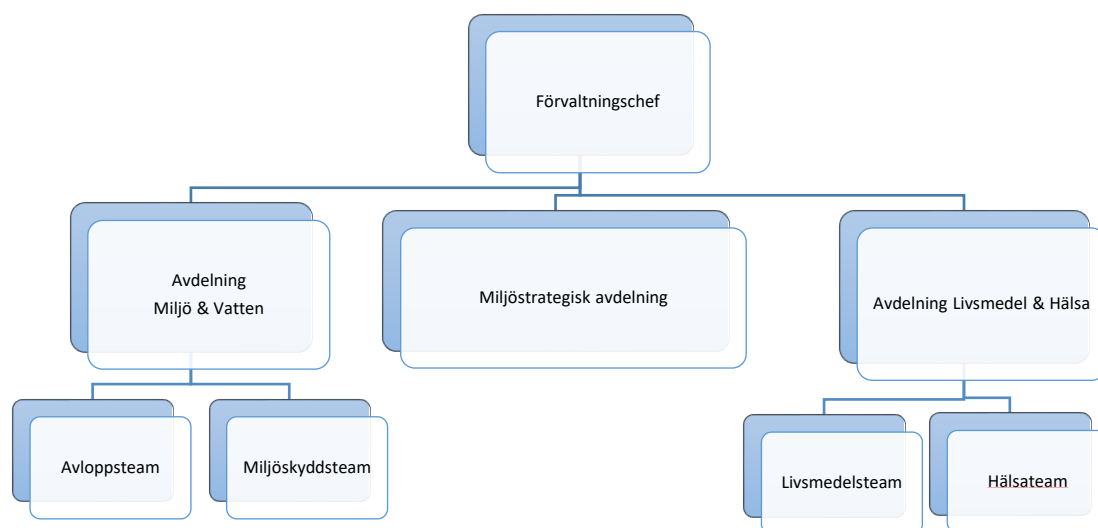
nivån 500 KSEK kommer att behövas även under 2021 för att klara de uppsatta målen vad gäller tillsyn av enskilda avlopp i kommunen.

Planeringen är ett försök att, utöver de områden som inte kan väljas bort, genomföra en så stor del som möjligt av aktiviteterna inom de områden som nämnden har uttryckt ska prioriteras. Flera väsentliga uppgifter enligt behovsutredningen kommer dock inte att kunna genomföras och detta framgår i utformningen av tillsyns och verksamhetsplanen för 2020.

Organisation

Sedan den 1 september 2019 består miljöskyddskontoret av tre avdelningar. De tre avdelningarna är Livsmedel & hälsa, Miljö & vatten samt en nyinrättad Miljöstrategisk avdelning. De två förstnämnda avdelningarna har var sin avdelningschef medan den Miljöstrategiska avdelningen tillsvidare leds av förvaltningschefen.

Den Miljöstrategiska avdelningen består av miljöstrateg, kommunekolog, miljöingenjör, energi- och klimatrådgivare samt en nyinrättad tjänst som projektledare/chefsstöd. Den nyinrättade tjänsten är en utökning då vi behöver förstärka och effektivisera arbetet med digitalisering och processtyrning.

Miljöstrategiska avdelningen

Den miljöstrategiska avdelningen består av kommunekolog, miljöstrateg, energi- och klimatrådgivare, miljöingenjör och en projektledare/chefsstöd. Syftet med avdelningen är att effektivisera miljöarbetet inom kontoret och inom kommunen.

Kommunekologen är en resurs för hela kommunen som bland annat arbetar med vattenvårdsfrågor, naturvårdsfrågor och planer/detaljplaner.

Kommunekologens arbete utgår ifrån de nationella miljömålen "God bebyggd miljö", "Ett rikt växt- och djurliv", "Levande skogar", "Grundvatten av god kvalitet", "Levande sjöar och vattendrag", "Giftfri miljö", "Biologisk mångfald" och "Ett rikt odlingslandskap".

Kommunekologen återfinns sedan januari 2017 på miljöskyddskontoret och tillhör organisatoriskt den Miljöstrategiska avdelningen. Ekologen är en resurs för hela kommunen. Kommunekologen

arbetar med och samordnar vattenfrågor. Detta görs t.ex. genom kommunens vattensamordningsgrupp och Sävås vattenråds arbete. Under 2019 fick naturvården ökat fokus och resurser då en naturvårdsgrupp startades och ett nytt naturreservat utreddes. Detta arbete kommer att redovisas under första kvartalet 2020.

Avdelningen för miljö och vatten

Tillsyn av verksamheter och åtgärder inom vattenskyddsområden behöver prioriteras upp. Detta bedöms som särskilt viktigt med tanke på de förslag till nya byggplaner inom vattenskyddsområden som håller på att tas fram inom kommunen.

Inom området dagvatten behöver avdelningen lägga mer fokus under de kommande åren. Vi kommer att fortsätta som idag att delta i framtagande av en dagvattenplan för Alingsås och ge synpunkter på planer och bygglov. Olika recipienters känslighet behöver kartläggas och metod för dagvattenrening ska väljas efter behoven på varje specifik plats. Arbetet med tillsyn av dagvattenanläggningar kommer också att öka.

Ett intensivt arbete pågår för att uppnå bättre vattenkvalitet i Anten. Sjön Anten har bedömts ha måttlig ekologisk status beroende på bl.a. övergödning, i första hand hög fosforbelastning. Västerhavets vattendistrikt har beslutat om ett åtgärdsprogram som behöver vara genomfört till 2021 för att god status ska kunna uppnås 2027. Med de extra medel som har tilldelats nämnden av kommunfullmäktige är bedömningen att samtliga enskilda avlopp i Antens avrinningsområde kan ges tillsyn. Vidare bedöms också att en stor del av dessa kommer att behöva utföra nödvändiga förbättringar under perioden. Uppföljning kommer att behövas även 2021 och 2022 för att samtliga enskilda avlopp i området ska hålla en av nämnden godkänd rening. Vår målsättning är att arbeta så riskbaserat som möjligt med upplägget för tillsynen och enligt Havs- och Vattenmyndighetens (HaV:s) nya tillsynsvägledning.

Lantbrukstillsynen är prioriterad då EU:s ramdirektiv för vatten pekar på att lantbrukstillsynen bör intensifieras och i vissa delar av kommunen finns bl.a. övergödningssproblematik som behöver adresseras i tillsynen för att miljö kvalitetsnormerna ska nås.

Inom miljöskydd ingår ett antal olika verksamhetsområden som t.ex. köldmedia, förorenade områden, kemikalier, avfall, cisterner, industrier och fordonstvättar. I tillsynen ingår såväl tillståndspliktiga (B) som anmälningspliktiga (C) verksamheter och dessa har regelbunden tillsyn. Vad gäller mindre verksamheter (U) behöver ett mer komplett register över dessa byggas upp vilket vi startat upp. Vi kommer att fortsätta välja ut branscher där mindre verksamheter (U) klassas så att de framöver kan få årlig avgift och en mer regelbunden tillsyn.

Vad gäller förorenade områden och mottagning av avfall för anläggningsändamål är detta ett växande arbetsområde där stora arbetsinsatser kommer att krävas under de kommande åren. Vi strävar här mot ett bra samarbete med kringliggande kommuner så att vi t.ex. sätter motsvarande kvalitetskrav på massor som tas emot från Västlänken.

Klagomålsärenden om nedskräpning skapar stort engagemang i kommunen. Dessa ärenden tar mycket tid för handläggarna. Det finns därför ett behov att under 2020 tillsammans med bl.a. samhällsbyggnadskontoret och polisen ta fram en rutin för Alingsås hur dessa ärenden ska hanteras. Detta arbete påbörjades under 2019.

Energieffektivisering finns nu i miljöbalken och kommer att kombineras med ordinarie tillsyn.

Vi kommer att fortsätta arbeta med att öka och förbättra företagskontakten. Under 2019 fick vi bra respons och mycket positivt från företagare i våra kontakter och detta fortsätter vi att jobba på.

Vi kommer under 2020 att ta fram ett tydligare system för våra rutiner. Det gäller rutiner för både processer och handläggning. Mallar, klarspråk och hemsida behöver också utvecklas och vi kommer att gå mot ett mer digitalt arbetssätt med ändamålsenliga e-tjänster för avdelningen. Vi arbetar vidare med att öka samsynen för att göra lika bedömningar mellan handläggare, olika team på kontoret och mellan kommuner i regionen. Vi kommer att delta i utvalda aktiviteter inom Miljösamverkan Västra Götaland och arbeta aktivt med prioriteringen i tillsynen så att den blir ännu mer riskbaserad och inriktad mot miljönytta.

Under 2020 kommer vi att fortsätta arbetet med att utveckla de processer inom kommunen som avdelningen är beroende av. Ett exempel är att hitta bra former för vårt bidrag i bygglovs- och planprocesserna i samarbete med Hälsa-teamet på miljöskyddskontoret samt med samhällsbyggnadskontoret. Vi planerar också att under 2020 initiera ett gemensamt projekt med samhällsbyggnadskontoret kring hur GIS-kartor kan överlagras så att handläggare i olika processer och på olika förvaltningar kan se alla pågående och planerade aktiviteter inom ett geografiskt område. Detta skulle leda till bättre samordning mellan förvaltningarna och ökad kvalitet i arbetet.

Avdelningen för Livsmedel och Hälsa

Avdelningen består av två team, livsmedel och hälsa, där också alkoholhandläggare ingår. Livsmedelsteamet arbetar med kontroll av livsmedel och dricksvatten samt till kontrollen knutna arbetsuppgifter. Hälsateamet arbetar med hälsoskydd ute och inne, strandskydd, tillsyn av rökfria miljöer, planer och granskning av bygglov. Alkoholhandläggare bedriver tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Alkoholhandläggare handlägger även anmälningar och tillståndsansökningar.

Hälsateamets arbete utgår ifrån de nationella miljömålen "God bebyggd miljö", "Säker stål miljö", "Frisk luft", "Ett rikt växt- och djurliv" och "Biologisk mångfald", målen i Agenda 2030, samt miljöbalken och dess bestämmelser samt lagen om tobak och liknande produkter och strålskyddslagen.

Under 2018 fick arbetet med radonsituationen i flerbostadshus och undervisningslokaler ett välbehövligt fokus och resurser. Miljöskyddskontoret har under 2019 fortsatt arbetet med radonförekomsten i dessa fastigheter och behöver även under 2020 fortsätta med att se till att mätningar genomförs där de ännu saknas samt att åtgärder görs på fastigheter som överskrider referensvärdet vid utförda mätningar.

Den 1 juli 2019 trädde lagen om tobak och liknande produkter i kraft vilket innebar ett utökat rökförbud på platser där allmänheten har tillträde, så som uteserveringar, hållplatser, idrottsplatser och lekplatser m.fl. Tillsynen av rökfria miljöer har prioriterats högre de senaste åren och kommer vara fortsatt allt mer prioriterad under 2020.

Tillsynen av egenkontroll i flerbostadshus som bedrivits sedan 2017 kommer att fortsätta under 2020. Under 2019 kunde de större fastighetsägarna besökas och tillsynen under 2020 kommer därför anpassas efter det behov som återstår. Syftet är att förbättra boendemiljön för kommunens invånare och ge fastighetsägarna bättre förutsättningar för förebyggande arbete.

Till miljöskyddskontoret inkomna klagomål gällande bland annat buller, bostäder och djur handläggs av hälsateamet. Dessa ärenden är många gånger tidskrävande och tar en stor del av teamets

resurser. Sedan 2018 finns nya rutiner för hantering av klagomål vilka gjort arbetet mer effektivt men också mer rättsäkert och ändamålsenligt.

För att veta hur miljötillståndet i kommunen är och förändras genomför miljöskyddskontoret sedan år 1995 regelbundna luftmätningar av kvävedioxid (NO₂) och flyktiga organiska kolväten (VOC) på fem platser i Alingsås tätort. I luftövervakningen samverkar vi med Luft i Väst och Luftvårdsförbundet i Göteborgsregionen. De gör beräkningar och mätningar av luftföroreningar. De har också en övergripande bevakning av luftvårdsfrågor i regionen.

Livsmedelskontroll

Bestämmelser som styr livsmedelskontrollen finns i livsmedelslagstiftningen som i stor utsträckning är gemensam för hela EU. I EU:s nya kontrollförordning (EU) 2017/625 finns krav på att varje medlemsstat ska utforma en flerårig nationell kontrollplan.

Sverige har en "Nationell plan för kontrollen i livsmedelskedjan 2018-2021" som är ett gemensamt vägledande dokument för myndigheterna i livsmedelskedjan. I kontrollplanen beskrivs hur den offentliga kontrollen i Sverige är organiserad, hur den genomförs, följs upp och utvecklas. Från 1 januari 2017 är alla myndigheter som utövar livsmedelskontroll skyldiga att årligen fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll varför miljöskyddsnämnden årligen fastställer en treårig kontrollplan för livsmedel. I den av miljöskyddsnämnden antagna kontrollplanen framgår hur miljöskyddskontoret arbetar för att nå målen.

Målen för livsmedelskontrollen utgår från de övergripande målen med EU:s livsmedelslagstiftning; att skydda människors och djurs hälsa och växters sundhet och att värna konsumenternas intressen samt att se till att den inre marknaden fungerar effektivt.

Miljöskyddsnämndens mål

De prioriterade målen och indikatorerna är beslutade av fullmäktige. Till målen och indikatorerna finns av Miljöskyddsnämnden egna formulerade mål och nyckeltal. Målen sträcker sig över planperioden, 2020-2022.

Prioriterat mål 1	Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv
Indikator	Företagsklimat, Insikt
Nämndens mål	Kommunens företagsklimat ska förbättras, genom förbättrad service och kortare handläggningstider
Motivering/koppling indikator	Miljöskyddskontoret ska verka för att bibehålla sin handläggningstid i anmälningsärenden och avloppsansökningar. Det kommer att ställas högre krav på effektivitet när handläggningstiderna för bygglov kortas. Kommunen prioriterar att styra mot ett bättre upplevt företagsklimat och kortare handläggningstider för bygglov.
Uppföljning (nyckeltal)	Företagsklimat, effektivitet (%)
Nuläge 2019	63 (index 0-100)
Målvärde 2020	Minst 64

Prioriterat mål 1	Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv
Indikator	Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen (skala 1-6)
Nämndens mål	Företagarnas upplevelse av en god dialog mellan kommunen och näringslivet ska bli bättre
Motivering/koppling indikator	Upplevelsen av hur dialogen fungerar mellan miljöskyddskontoret och företag är högt prioriterad. Miljöskyddsnämnden följer insiktsmätningen och tittar extra på frågorna som rör kontakt mellan företagare och miljöskyddsnämnden.
Uppföljning (nyckeltal)	Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen (1-6)
Nuläge 2019	2,07 (2018)
Målvärde 2020	Minst 2,08

Prioriterat mål 3	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%)
Nämndens mål	Andelen som tar kontakt med miljöskyddskontoret via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga ska vara minst 67 procent
Motivering/koppling indikator	Miljöskyddskontorets medarbetare ska vara tillgängliga för alingsåsarna. Det ska vara lätt för invånarna att komma i kontakt med rätt person och få svar på enklare frågor.
Uppföljning (nyckeltal)	Andel som tar kontakt med miljöskyddskontoret via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%)
Nuläge 2019	67% (2019)
Målvärde 2020	Minst 67%

Prioriterat mål 3	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Andel som får svar på e-post inom en dag (%)
Nämndens mål	Andelen som tar kontakt med miljöskyddskontoret via e-post och får svar inom en dag ska vara minst 67 procent
Motivering/koppling indikator	Miljöskyddskontorets medarbetare ska vara tillgängliga för medborgare och andra. Att se över våra processer och digitalisera för att kunna svara snabbare på bland annat mail. Utredda möjligheten att införa robot som kan skicka automatiserade svar på mottagning av mail.
Uppföljning (nyckeltal)	Andel som får svar på e-post inom en dag (%)
Nuläge 2019	67% (2019)
Målvärde 2020	Minst 67%

Prioriterat mål 3	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Nöjd inflytandeindex (%)
Nämndens mål	Medborgarnas uppfattning om möjlighet till inflytande i kommunen ska öka
Motivering/koppling indikator	Miljöskyddskontoret ska kontinuerligt ge information om sin verksamhet dels till nämnden och dels till kommuninvånare och andra. Invånarna i Alingsås ska uppleva att de har inflytande i kommunen.
Uppföljning (nyckeltal)	Nöjd inflytandeindex (%)
Nuläge 2019	Nöjd inflytandeindex: 37%
Målvärde 2020	Nöjd inflytandeindex: Minst 38%

Uppdrag

Inga riktade uppdrag finns i kommunens budget.

Omedelbar åtgärd

Ingen omedelbar risk är identifierad.

Ekonomi

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	8 676	10 804	10 984	11 138
Personalkostnader	-15 576	-19 045	-18 813	-19 076
Lokalhyror	-4	-4	-4	-4
Köp av tjänster	-5 084	-3 980	-4 038	-4 095
Övriga kostnader	-543	-813	-849	-861
Verksamhetens kostnader	-21 207	-23 842	-23 704	-24 036
Verksamhetens nettokostnader	-12 531	-13 038	-12 720	-12 898
Kommunbidrag	12 531	13 038	12 720	12 898
Årets resultat	0	0	0	0

Budget 2020

Kommunbidraget höjs tillfälligt med 500 tkr avseende inventering av enskilda avlopp.

Den organisationsförändring som skett på kontoret innebär att de budgeterade **Personalkostnaderna** för 2020 ökar och att **Köp av tjänster** minskar jämfört med 2019.

Miljöskyddsnämnden arbetar kontinuerligt med att öka effektiviteten och debiteringsgraden. Avgiftsfinansieringen har de senaste åren ökat markant och detta är ett arbete som kommer fortgå under de närmsta åren.

Plan 2021

Inga tillfälliga eller permanenta ramökningar är beslutade.

Plan 2022

Inga tillfälliga eller permanenta ramökningar är beslutade.

Investeringsbudget

Nedan följer Miljöskyddsnämndens investeringsbudget för de kommande fem åren.

Belopp i tkr	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Expansionsinvestering	0	0	0	0	0	0
Imageinvestering	0	0	0	0	0	0
Reinvestering	650	200	220	110	110	70
Inventarier/skrivare		110	40	110	110	40
E-tjänstmodul		90				
Inspektionsmoduler			150			
Mätutrustning			30			30
Ärendehanteringssystem	650					
Anpassningsinvestering	0	0	0	0	0	0
Totala utgifter	650	200	220	110	110	70

Personal- och kompetensförsörjning

Personalomsättningen har tydligt gått ner efter ett par år med högre omsättning vilket ger förutsättningar för stabilitet i gruppen och möjlighet att utveckla arbetssätt tillsammans. Tjänster har flyttats från andra delar av kommunen vilket bl.a. innebär att Miljöskyddskontoret nu har en miljöstrategisk avdelning. Tillskott av andra tjänster stimulerar även den kollegiala dialogen inom miljöområdet.

Några konkreta åtgärder för att vara en attraktiv arbetsgivare är att fortsätta implementeringen av vår värdegrund med värdeorden engagemang, öppenhet och respekt samt att utveckla formerna för hur vi introducerar medarbetare. Vi påbörjade under 2019 ett arbete med att ta fram en ny mall och läsanvisning för introduktion av nya medarbetare och chefer. Den kommer att fastställas under början av 2020.

I samband med att miljöskyddskontoret under 2019 införde medarbetaröverenskommelser för alla medarbetare har en kompetensprofil tagits fram för inspektörer på miljöskyddskontoret. Den utgör bl.a. en grund för ett individuellt mål för vad varje medarbetare ska fokusera på vad gäller kompetens och yrkesutveckling under året. Under 2020 kommer vi att utvärdera medarbetaröverenskommelserna för att säkerställa att de fungerar som vi tänkt och att de lett till ökat inflytande över mål och resultat för medarbetarna. Miljöskyddskontoret deltar aktivt på de chefsträffar och chefsutbildningar som anordnas i kommunens regi och kommer att fortsätta med detta 2020. Vi utvecklar både vår personal och våra chefer i klarspråksutbildning, detta då den nya förvaltningslagen också är tydligare med att våra beslut ska vara enkla och förståliga men också för att säkerställa en god service till våra kommuninvånare. Förvaltningen satsar också på juridiskt stöd för att utveckla medarbetare och chefer.

Åtgärder för att skapa ett tydligt, aktivt och närvarande ledarskap är att även på chefsnivå införa och jobba efter chefsöverenskommelser. Detta leder till tydliggörande av uppdraget i dialog med respektive chef. En annan åtgärd är att fortsätta vara aktiva i kommunens ledarskapsdagar och frukostseminarier för chefer.

Rekrytering har i stort sett kunnat genomföras utifrån de kravprofiler som finns för respektive befattning. Förvaltningen har dock i flera rekryteringar svårigheter att rekrytera erfarna specialister.

Tabell 1, urvalsmånad oktober		Antal anställda		Antal årsarbetare	Personalomsättning
År	Tillsvidare- anställda	Visstids-anställda	Tillsvidareanställda	Tillsvidareanställda, extern avgång exklusive pension tom oktober	
2019	29	4	28,1	3,4%	
2018	23	3	23,0	13,0%	

Tabell 1, urvalsmånad oktober		Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Andel heltidsanställda (exklusive vilande)	Arbetad tid, januari-oktober	
År	Tillsvidareanställda			Månadsanställda	Timanställda
2019	97%	86%		99%	1%
2018	100%	100%		99%	1%

Aktiviteter/åtgärder

Medarbetar- och chefsöverenskommelser är viktiga delar i förvaltningens arbete och genomförs årligen och där fångas individuella kompetensbehov upp och planeras utifrån verksamhetens behov. Kommunens värdegrund har tagits in i medarbetaröverenskommelsen och implementeras in både på individ- och därefter på gruppnivå. Vi kommer att fortsätta implementera och utveckla arbetssättet under kommande år.

Kommunen har påbörjat ett långsiktigt värdegrundsarbete som kräver kontinuitet och tid där verktyg och metoder tas fram för att underlätta införandet inom förvaltningen. Miljöskyddskontoret kommer att lägga stor vikt vid implementering och förståelse för värdegrunden under 2020.

Digitaliseringsarbetet pågår i och med att ett nytt ärendehanteringsprogram installerades under 2019 och vidareutvecklas nu successivt, under 2020 förväntas ärendehantering effektiviseras ytterligare.

Förvaltningschefen bjuder in till informationsfrukost regelbundet för att främja en aktiv dialog inom kontoret.

Kommande år riktas särskilt fokus på att analysera sjukfrånvaro. Utifrån dessa data kommer sedan aktiviteter att tas fram för att tidigt möta upp eventuella förändringar i sjukfrånvaromönster på både kommun- och förvaltningsnivå.

Strategin för ledarutvecklingen bygger fortsatt på att rusta våra chefer i forskningsbeprövade modeller och utbildningar, samt genom nätverkande och kommuninterna seminarier.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Fokus inom förvaltningen är att fortsätta utveckla medarbetar- och chefsöverenskommelser.

Nyckeltal för förvaltningen under 2020:

- Sjukfrånvaro, målsättning att den totala sjukfrånvaron inte ska öka. Följs upp löpande av respektive chef samt övergripande i delår samt bokslut. I syfte att uppfylla målet satsar Miljöskyddskontoret på insatser för god arbetsmiljö. Rutinen Från frisk till frisk följs för att tidigt fånga upp de arbetsmiljöinsatser som kan göras på arbetsplatsen för att främja frisknärvaro.

- Systematiskt arbetsmiljöarbete, målsättning att bibehålla upplevelsen av förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare inom ramen för mätning i medarbetarenkäten. Årligen undersöks den organisatoriska och sociala arbetsmiljön i form av medarbetarenkäten där nöjd medarbetarindex, NMI, stadigt höjs till att nu ligga på 4,0. Handlingsplaner tas fram tillsammans för att behålla friskfaktorer och aktivt arbeta med prioriterade riskfaktorer.

Akkumulerat januari-oktober	2018	2019	Differens 2018-2019
1-14 dagar	3,6	3,6	0
1-59 dagar	3,6	4	+0,4
> 60 dagar	4,3	0,4	-3,9
Total	7,8	4,3	-3,5

Internkontrollplan

Identifierad risk	Område Ekonomi verksamhet medborgare medarbetare	Process	Risk- värde	Vad ska kontrolleras?	Metod Hur ska kontrollen genomföras?	Ansvarig Vem genomför kontrollen	Uppföljning När följs kontrollen upp?
Följer ej ramavtal	Ekonomi	Leverantörsfakturorna ska kunna kontrolleras så de följer ramavtal som finns i kommunen		5% av leverantörsfakturorna för perioden ska slumpvis kontrolleras	Manuell stickkontroll	Administratör	Delårsbokslut, Årsbokslut
Risk för dålig återkoppling	Medborgare	Alla som inkommer med en ansökan/anmälan ska inom tre arbetsdagar få bekräftelse på mottaget ärende.		5 % av alla inkomna ansökningar/anmälningar ska slumpvis kontrolleras	Manuell stickkontroll	Administratör	Delårsbokslut, Årsbokslut
Risk för kontrollskuld	Verksamhet	Nämnden ska tydligt kunna visa hur mycket tillsyn/kontroll varje verksamhet betalt för och hur mycket tid som faktiskt lagts på respektive verksamhet		Eventuella kontroll- och eller tillsynsskulder ska redovisas årligen till nämnden per verksamhet och för både miljöbalkstillsyn och livsmedelskontroll	Alla verksamheter med årliga avgifter kontrolleras med avseende på tillsynstid. Kontrollskulder rapporteras i lista med verksamhet och skuld i timmar	Avdelningschef	Bokslut
Risk för minskad rättssäkerhet	Verksamhet	Beslut som tas på delegation ska expedieras senast dagen efter		5 % av alla beslut ska kontrolleras så expedieringen uppfyller målet	Manuell stickkontroll	Administratör	Delårsbokslut, Årsbokslut
Risk för längre handläggningstider	Medborgare	Inom miljöbalken har vi vanligtvis 6 veckor på oss att fatta beslut efter det att ärendet är komplett	8	5 % av alla tillstånd för enskilda avlopp ska kontrolleras så handläggningstiden inte överstiger 6 veckor	Manuell stickkontroll	Avdelningschef	Delårsbokslut, Årsbokslut
Risk att mer tid läggs på utredningar istället för planerad kontroll	Verksamhet	Antalet RASFF har ökat de senaste åren vilket medför att handläggare behöver lägga mer tid på att utreda dessa	9	Antalet RASFF	Manuell kontroll	Avdelningschef	Delårsbokslut, Årsbokslut
Risk för hot/våld i samband med myndighetsutövning	Medarbetare	Myndighetsutövningen innebär att tunga beslut ibland behöver kommuniceras	8	Nya medarbetare ska introduceras i kontorets plan för hot och våld	Manuell kontroll	Avdelningschef	Årsbokslut
Risk att rättssäkerheten försämras	Verksamhet/ Medborgare	Minskar de administrativa resurserna där diarieföring och expediering av ärenden/beslut sker ökar risk för felhantering	4	5 % av de expedierade besluten ska kontrolleras så nämnden lyckats delge rätt person	Manuell stickkontroll	Administratör	Delårsbokslut, Årsbokslut

Väsentlighets- och riskanalys

Risk – beskrivning	Risk/ sannolikhet	Risk/ Väsentlighet	Risk och väsentlighet	Hantering (åtagande, internkontrollpunkt, omedelbar åtgärd)
Minskad ram Minskad ram innebär tuffa prioriteringar och effektiviseringar. Risk att de förebyggande insatserna blir nedprioriterade Risk att det inom myndighetsdelen skapas längre handläggningstider mm.	3	2	6	Internkontrollpunkt. Miljöskyddsnämnden prioriterar inför varje nytt år, beslutas om i verksamhets- och tillsynsplanen. Miljöskyddsnämndens verksamhet följs upp i samband med delårsbokslut samt ekonomisk uppföljning varje nämnd.
Externa bidrag Kan öka Miljöskyddsnämndens verksamhetsområden. Chans att utföra mer nytta för miljön.	3	1	3	Miljöskyddsnämndens verksamhet följs upp i samband med delårsbokslut samt ekonomisk uppföljning varje nämnd.
Digitalisering (Ex. Ärendehanteringssystem). Ökar möjlighet till effektivisering. Kan behöva ökade resurser till att börja med. Risk att vi hamnar efter i samhällsutvecklingen och arbetar ineffektivt.	3	1	3	Miljöskyddsnämndens verksamhet följs upp i samband med delårsbokslut samt ekonomisk uppföljning varje nämnd.
Förändringar i lagstiftningarna Ökade verksamhetsområden inom Miljöskyddsnämnden. Ökat arbete utan möjlighet till debitering innebär tuffa prioriteringar om extra medel inte tillskjuts.	4	1	4	Omvärldsbevakning sker löpande av Miljöskyddsnämnden och Miljöskyddskontoret
Klimatförändringar (Extrema väderförhållanden) Ökad krisberedskap. Snabba förändringar innebär ofta att samhället inte hunnit med vilket skapar problem för miljön som Miljöskyddsnämnden värnar om.	3	3	9	Prioriteringar beslutas om i verksamhets- och tillsynsplanen. Miljöskyddsnämnden samt miljöskyddskontoret omvärldsbevakar och utbildar sig kontinuerligt.
Minskade resurser till avloppsprojektet (Projekt generellt) Minskade resurser medför att Miljöskyddsnämnden måste prioritera. Projektet drar ut på tiden. Ökade taxor inom området.	2	2	4	
Planprocessen Viktigt att miljöaspekterna kommer med i ett tidigt skede. Risk att ev miljöproblematik upptäcks för sent vilket kan stå	3	3	9	Prioriteringar beslutas om i verksamhets- och tillsynsplanen

exploatören dyrt. Kommer Miljöskyddsnämnden in sent (som remiss istället) debiteras inte Miljöskyddsnämndens medverkan. Fungerar planprocessen kommer vi in i ett tidigt skede. Däremot behöver detta förtydligas när det gäller byggherredriven planprocess.				
Tillväxt Ökad verksamhet inom Miljöskyddsnämnden. Risk att tillsynen på nya objekt inte hinns med. Ex. skolor/förskolor/infrastrukturprojekt, industrier mm. Miljöskyddsnämnden arbetar för att tillsynen ska bli mer avgiftsfinansierad.	4	2	8	Internkontrollpunkt. Prioriteringar beslutas om i verksamhets- och tillsynsplanen
Antalet RASFF/smittskyddsärenden ökar Miljöskyddskontoret lägger större andel tid på utredningar istället för kontroller. Resurserna går åt till att utreda istället för kontroller	3	3	9	Internkontrollpunkt. Uppföljning sker i delårsbokslut.
Ökat fokus på individen Mer klagomål. Risk att Miljöskyddsnämnden behöver lägga mer resurser på inkomna ärenden istället för att själv planera verksamheten	2	2	4	Följs upp i tillsyns- och verksamhetsplanerna.
Myndighetsutövning Arbetsförhållanden på acceptabel nivå. Rollen kan innebära enskilda medarbetare hamnar i en riskfylld position eller hotas på annat sätt. Kopplas även till sociala medier.	2	4	8	Internkontrollpunkt. Rutin vid arbete som kan medföra risk för hot och våld finns.
Uppföljning av miljökvalitetsnormer (MKN) Miljöskyddskontoret mäter och sammanställer resultat av luft- och vattenprovtagning. Används för prioriteringar i tillsynen och i kommunens fysiska planering. Risk för otillräckliga ekonomiska och personella resurser. Risk för att vi inte lever upp till lagkrav eller miljömål.	2	2	4	Prioriteringar beslutas om i verksamhets- och tillsynsplanen.
Rättssäkerhet Nödvändigt att administrera verksamheten i enlighet med lagstiftningen. Minskade resurser slår ofta mot de administrativa delarna vilket kan medför minskad rättssäkerhet.	2	2	4	Internkontrollpunkt. Risken är delvis omhändertagen.
Uppföljning av kommunens miljömål, EU:s vattendirektiv mm.	3	3	9	Prioriteringar beslutas om i verksamhets- och tillsynsplanen. Finns en

Miljöskyddsnämnden har ett ansvar enligt reglementet för kommunens övergripande miljö- och hälsoskyddsfrågor. Risk finns att miljömålen, EU:s vattendirektiv mm för kommunen som organisation inte följs upp tillräckligt och att Miljöskyddsnämnden saknar resurser för denna uppföljning.				vattensamordningsgrupp som driver vattenfrågor.
Kompetensförsörjning/Rekrytering Utan personal kan uppdraget inte genomföras. Handläggarna har specialinriktningar vilket innebär att organisationen blir sårbar vid frånvaro. Svårrekryterat område innebär att lönerna behöver ses över.	3	3	9	
Kommunikation Miljöskyddsnämnden/miljöskyddskontoret behöver aktivt arbeta med att få ut information. Risk att kommuninvånare och näringsliv inte ser allt det positiva som görs eller har möjlighet att ta del av förebyggande information.	3	2	6	
Förklaring Risk:				Förklaring Väsentlighetsgrad:
1.Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig 2.Mindre sannolik: risken för att fels ska uppstå är mycket liten 3.Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå 4.Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå				1.Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen 2.Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen 3.Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen 4.Allvarlig:är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa
Förklaring Hantering:				
Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras. När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras. Riskvärde 1-4 Åtgärder bedöms ej nödvändiga. Riskvärde 6-12 Alternativ 1: Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå politisk avsiktsförklaring samt prioriterade mål med indikatorer. Formuleras som mål i nämndens flerårsstrategi . Alternativ 2: Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens internkontrollplan. Riskvärde 16 Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som omedelbar åtgärd i nämndens flerårsstrategi .				